

Pim Fischer – is advocaat bij Fischer
Advocaten in Assen.

Hoezo kansloos?

Op 23 december 2009 vraag ik de gemeente Amsterdam om Rozi Jordanova te helpen. Zij is zonder papieren, zwervend, zoals zoveel Roma. Op 21 januari 2010 meldt ze zich bij het jongerenloket aan het Amsterdamse IJsbanaanpad. Dat Rozi hoogzwanger was kan de medewerker niet zijn ontgaan. Ze krijgt een handgeschreven briefje mee: ‘Aanvraag voor hulp wordt niet in behandeling genomen omdat verzoekster illegaal in Nederland verblijft en daarom niet beschikt over een BSN-nummer.’ Op 26 januari 2010 bevalt Rozi in het ziekenhuis. De baby is meteen in een pleeggezin geplaatst.

De zitting voorlopige voorziening is op 18 februari 2010. In de kinderwagen een kind van amper drie weken oud. Als ik de zittingszaal binnen kom, vraagt de rechter: ‘Wat is dat?’ wijzend naar de kinderwagen. En daarna: ‘Kinderen zijn niet toegelaten tot de zittingszaal.’ Moeder verlaat met kinderwagen de zittingszaal. Ik blijf en probeer nog: ‘Voor zover nog van belang: het gaat hier wel om een Nederlands kind, een kind met de Nederlandse nationaliteit. Een welhaast pervers argument, maar ik vraag u dat mee te wegen.’

De rechter beslist op 4 maart 2010 dat sprake is van een fair balance tussen publieke belangen en particuliere belangen. ‘Verzoekster mag alle dagen van de week haar kind bij het pleeggezin bezoeken. Dat betekent dat er een – zij het beperkt – gezinsleven mogelijk is.’ En in de hoofdzaak op 22 december 2010: ‘Vast staat dat Esther in het pleeggezin de vereiste voeding, zorg en onderdak kreeg, zodat zij op geen enkel moment in hulpbehoevende omstandigheden verkeerde. Ten aanzien van eiseres zelf geldt dat haar

verblijf in het ziekenhuis als een op dat moment adequate vorm van opvang kan worden beschouwd.’

Manager Raad voor Rechtsbijstand: ‘Wat u doet, het klinkt wat cru, is kansloos procederen.’

Ik kan de redenering van de rechtbank totaal niet invoelen. En dan weet je als advocaat, dat is niet goed. Mijn rol is mensen hun hachje redden, mij buiten de orde plaatsen past daar niet bij. Op 9 juli 2013 beslist de Raad voor Rechtsbijstand dat ik niet langer betaald krijg voor mijn werk: ‘Rechtsbijstand wordt niet verleend indien de daartoe strekkende aanvraag kennelijk van elke grond is ontbloot.’ De regiomanager: ‘Wat u doet, het klinkt wat cru, is kansloos procederen.’ En om de gemoederen te bedaren: ‘Wat u doet, daar is het systeem van de gefinancierde rechtsbijstand niet voor bedoeld.’

Zo heb ik het niet eerder bekeken. Is het niet verstandig die raad maar serieus te nemen en me af te vragen of deze praktijk van mijn kantoor vanuit bedrijfs oogpunt wel kan worden voortgezet?

Het HvJ EU beantwoordt vragen van de Centrale Raad van Beroep in het Chavez-Vilchez-arrest van 10 mei 2017, met als resultaat dat Rozi (een van de partijen in deze zaak) recht heeft op uitkering (bijstand, kinderbijslag, toeslagen) vanaf datum aanvraag. Ik laat de uitspraak weten aan de Raad voor Rechtsbijstand: ‘Hoezo kansloos?’. Het antwoord: ‘Maar dat wist u niet toen u er aan begon.’

Ja, dat is zo, daar kan ik niet tegenop.